

WZEEUWS Weerzien

Neem
mee!



Januari 2019 - eerste jaargang nr 1 | DE GRATIS KRANT VOL HERINNERINGEN | STICHTING ZEEUWS WEERZIEN



Pagina 3
Kolenboer
krijgt de zak

Pagina 5
Rokerige
hoofdprijs



Pagina 11
Grote zwendel
met coupures

Zo: hier hebt u
het eerste echte
nummer van
Zeeuws Weerzien
in handen.
Een krant vol
herinneringen aan
het Zeeland van
de vorige eeuw.
Bestemd voor oud
en iets ouder, en
ook voor jongeren
die nog nooit van
de koenkelpot of
de schillenboer
hebben gehoord.



Nieuwjaarskaart, firma F. den Boer, ca. 1905 | Bron: ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 31315.

Warm onthaal voor krant vol Zeeuwse herinneringen

Vorig jaar augustus verscheen het zogenaamde nul-nummer van Zeeuws Weerzien. Dat was een proef, een krant waarmee we wilden uitproberen hoe die in Zeeland zou worden ontvangen. U weet het vast nog wel, dat vorige krantje, met een tekening van Middelburg anno 1903 op de voorpagina, met artikelen over de schillenboer, de Champagnepils van Wemco, een strandherinnering van Freek de Jonge en een treinreis op de treeplank.

Als we als redactie al twijfels hadden over nut en noodzaak van een krant over 'het leven van toen', dan heeft u die overtuigend weggenomen. Een berg aan reacties kregen we binnen. Waar is het krantje te krijgen, kunt u nog meer exemplaren sturen, mijn zoon heeft de krant voor mij opgestuurd naar Canada, kunnen we een abonnement nemen, kan de krant ook per post worden gestuurd, mijn

moeder heeft de krant van voor naar achter en andersom gelezen. Uit de binnengekomen mails, briefkaarten en brieven werd ons duidelijk dat we iets hadden gemaakt waaraan heel veel mensen plezier beleefden. De artikelen over wat verdwenen maar niet vergeten is, maakten veel los. Herinneringen borrelden op.

Aan de koenkelpot, en varianten op de versjes die gezongen werden, zoals in Goes: 'k en zo lank mie de koenkelpot elôopen, 'k en hin cent om een brôodje te kopen. De man die in 1966 meereed op de treeplank van de trein van Bergen op Zoom naar Kruiningen was dit nog niet vergeten, hij wilde zijn verhaal spontaan nog wel eens voor ons uit de doeken doen.

En zowaar meldde zich een mevrouw, die zeven jaar als secretaresse heeft gewerkt bij limonadefabriek Wemco in Middelburg. Zij hoopt op een

reünie van mensen die bij Wemco hebben gewerkt, wie weet lukt het via deze oproep. Tips kregen we ook. Sommige lezers vonden de letters wat te veel wegvallen tegen de achtergrond. Als het goed is hebben we dat euvel in dit nieuwe nummer

verholpen. Ook kregen we uit Zeeuws-Vlaanderen meerdere malen het verzoek om ook en vooral aandacht aan deze regio te besteden. Die opmerking nemen we uiteraard ter harte. Waarbij wel moet worden gezegd, dat er in het nul-nummer een fraaie foto van Groede stond, dat Jules van Lierde echt uit IJzendijke komt en dat Rinus Willemsen uit Biervliet heel mooi Zeeuws-Vlaams spreekt en schrijft.

Goed, zoals u begrijpt hebben wij de champagnepils - niet van Wemco - ontkurkt na dit eerste, onverwacht grote succes. En realiseerden ons meteen, dat wie A heeft gezegd, ook B moet zeggen. We gaan nu vier keer per jaar een nummer van Zeeuws Weerzien te brengen. Gratis, voor oud en niet zo oud, elke keer barstensvol herinneringen aan de tijd dat oma's nog sokken stopten en opa's op klompen liepen.

Het nummer dat u nu in handen heeft ruikt nog een beetje naar Oud & Nieuw. U ziet het aan de foto op deze pagina en aan de dubbele fotopagina in deze krant. We wensen u een mooi en gezond 2019 en hopen dat u veel plezier beleeft aan deze nieuwe aflevering van Zeeuws Weerzien.

De redactie van **Zeeuws Weerzien** heeft deze krant met veel plezier gemaakt. Wij zijn benieuwd wat u ervan vindt. Laat het ons weten via weerzien@feestvanherkenning.info of stuur een kaartje aan Stichting Zeeuws Weerzien, Postbus 33, 4350 AA Veere.

(NB: het toesturen van de krant per post is vooralsnog niet mogelijk; wij hopen deze service binnenkort te kunnen verzorgen).



Ontdek het erfgoed van Zeeland

via zeeuwseankers.nl en beleef het op de ankerplaatsen, plekken van cultuurhistorische betekenis.

Zeeuwse Ankers vertelt de verhalen bij landschappen, plekken, monumenten, voorwerpen en mensen uit het verleden. Zeeuwse Ankers nodigt uit tot ontmoeten en beleven. Zeeuwse Ankers verbindt het verleden, heden en de toekomst van Zeeland.



Kijk op zeeuwseankers.nl
en lees de verhalen!
Meer informatie?
Stuur een e-mail naar
info@zeeuwseankers.nl

Zeeuwse Ankers is een samenwerkingsverband van Het Zeeuwse Landschap, Provincie Zeeland, Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, VVV Zeeland, ZB | Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Zeeuws Archief en Zeeuws Museum.



Het Zeeuws Archief geeft het verleden toekomst

Hofplein 16, 4331 CK Middelburg
T 0118 678 800, info@zeeuwsarchief.nl
www.zeeuwsarchief.nl

ZEEUWSARCHIEF



Planbureau
en Bibliotheek
van Zeeland

ZB investeert ook in het 'Feest van Herkenning'.
Kijk voor onze activiteiten en cursussen
voor begin-dementerenden en mantelzorgers
op www.dezb.nl/klapbank

Eva regelt!

biedt ondersteuning voor:

(mantel)zorgers en hulpvragers,
werkgevers en zorgprofessionals voor
onafhankelijke en integrale ondersteuning
op het gebied van zorg, wonen, welzijn,
arbeid en inkomen.



EVA REGELT! VOOR INTEGRALE ONDERSTEUNING OP MAAT

Cereshof 4 | 4463 XH Goes | 0113 - 72 70 50 | info@evaregelt.nl | www.evaregelt.nl



Uw leven Samen zorgen

Bij Zorgstroom heeft u een goed leven met de mensen om u heen die er voor u toedoen. Dat kunnen we niet alleen.

Samen met u, uw netwerk, mantelzorgers, vrijwilligers en andere zorgverleners zorgen we daarvoor. We kijken naar uw wensen en behoeften, maken een individueel plan en vervullen daarin samen elk onze rol. Uw mogelijkheden zijn daarbij ons uitgangspunt.

info@zorgstroom.nl
T 0118 - 68 40 00

zorgstroom.nl



Trakteer jezelf op een avondje uit bij

RESTO van Harte

Hét recept voor een betere buurt



Resto VanHarte is het levendige buurtrestaurant waar je elkaar ontmoet aan tafel. Kom eten of help mee als vrijwilliger. Iedereen is welkom!

Reserveren via www.restovanharte.nl of
bel 0900 900 3030 (maandag t/m vrijdag
tussen 09.00 en 12.30 uur, 35 cent per gesprek).

IN ZEELAND LOCATIES IN MIDDELBURG,
YERSEKE EN KRABBENDIJK!

Kijk uit naar de volgende Zeeuws Weerzien

Zeeuwse krantenjongen Loek Barendregt bezorgde vorig jaar zomer het proefnummer van Zeeuws Weerzien in het Provinciehuis in Middelburg. Dit jaar verschijnt de krant in maart, juni, september en december.



Foto: Fotoatelier Karin den Boer.

Colofon

Zeeuws Weerzien is een gratis krant die 4x per jaar in een oplage van 50.000 wordt verspreid in heel Zeeland, in alle vestigingen van Bibliotheek Zeeland, zorg- en welzijnsinstellingen, wachtkamers van huisartsen en fysiotherapeuten, musea, boekhandels en bij lokale ondernemers. Een overzicht van distributiepunten, alsmede een digitale versie van de krant, treft u op onze website. De krant komt tot stand in samenwerking met Stichting Feest van Herkenning, die bijeenkomsten organiseert waarbij het delen van herinneringen centraal staat.

Uitgever

Stichting Zeeuws Weerzien
Postbus 33, 4350 AA Veere
www.feestvanherkenning.info/zeeuws-weerzien
weerzien@feestvanherkenning.info

Eindredactie

Jan van Damme

Redactie

Peter Blom, Zeeuws Archief
Johan Francke, ZB|Planbureau
en Bibliotheek van Zeeland

Vormgeving

Leo Minnaard
Ramon de Nennie, decreet

Druk en advertentieverkoop

Meulenberg Media, Patrick Joossens
en Jerry Tupanwel
verkoop@meulenberg.nl

Coördinatie

Hanneke de Vroe,
Stichting Zeeuws Weerzien
weerzien@feestvanherkenning.info

Bij het samenstellen van deze krant is met zorg getracht alle rechthebbenden m.b.t. beeld- en archiefmateriaal te achterhalen. Mochten personen of instanties desondanks van mening zijn dat (foto)rechten zijn geschonden, dan kunnen zij zich wenden tot de redactie via weerzien@feestvanherkenning.info.

Deze editie is mede mogelijk gemaakt door



Verdwenen beroepen ... de kolenboer

Eind jaren zestig doofde het laatste kolenvuur in de Nederlandse huiskamer. Toen het gas in de huishoudens kwam, verdween de kolenboer.

De kolenboer kwam uiteraard alleen in de herfst- en wintermaanden, 's zomers hadden de mensen geen kolen nodig. Er werd nog niet gebarbecued. De kolen-drager of -sjouwer bracht de eierkolen, briketten, cokes en antraciet aan huis. Omdat de schoorsteen er bij hem niet het hele jaar van kon roken was het vaak een gecombineerd beroep. De Zeeuws-Vlaamse kolenboer Kees de Smet uit Pauluspolder had bijvoorbeeld een transport-bedrijfje, maar runde naast zijn kolenbedrijf ook een melkhandel. De kolenboer zag zwart van de kolenstof en was vaak zo sterk als een beer. Vanaf de vrachtauto liet hij de zakken op zijn nek vallen, waar ze bij de punt werden vastgepakt. Vandaar liep hij naar de kolenbunker, het kolenhok, de schuur of een betonnen kolenstort in de tuin, want het was natuurlijk niet de bedoeling dat met deze vol kolenstof zittende zakken door het net geboende huis werd gelopen.

Ter plaatse werd de zak leeggeschud en vulde de ruimte zich met kolengruis en stof. Met de kolenkit, een soort smalle hoge emmer die door een hengel als schep gebruikt kon worden, haalde je de kolen in huis om zo de enige aanwezige kachel in de huiskamer brandende te houden. De overige kamers in huis waren nog onverwarmd en slechts voorzien van enkel glas van zes of acht millimeter dik, zodat er in de winter ijsbloemen op de ramen stonden.

Wanneer de eerste steenkolenboeren in Zeeland begonnen zijn



Kolenboer in Vlissingen in 1964 | Fotoarchief PZC, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 143332.

is moeilijk te achterhalen. Steenkool werd hier al aan het begin van de achttiende eeuw gebruikt. Toen de steenkolenboer begin zoste eeuw voor het eerst in de provinciale kranten werd vermeld was het duidelijk dat het om een al ingeburgerd beroep ging. In de literatuur komt de kolenboer er niet altijd best af. Bekend is de kolenboer uit de Vlissingse verhalen van Geert van Oorschoot. Deze liet iedereen weten dat het gezin schulden had, waarna de jonge Van Oorschoot er 's nachts samen met zijn moeder op uit trok om de

fruitbomen in de tuin van de kolenboer om te zagen. Een mooie anekdote speelde zich tijdens de oorlogsjaren af in Zuidzande, waar het varken van de bakker moest worden gekeeld. De lokale slager wilde daar in 1943 illegaal een varken slachten, maar ongelukkigerwijs hield de CCD (de Crisis Controle Dienst) die dag juist controle in het dorp. Om de slacht niet in de smiezen te laten lopen zorgde de slachter er voor om de drie kwartier achterom naar huis te gaan en overall een praatje te maken zodat de controleurs dachten dat hij thuis

aan het werk was. Nadat het varken was geslacht moest het thuis naar de bakker en nog een ander adres worden gebracht. Daartoe werd de plaatselijke kolenboer Bram Neuféglise ingeschakeld. Het geslachte varken werd in doeken gewikkeld op zijn kar gelegd en de kolenzakken er overheen gestort. Daar zou de CCD toch immers geen vlees onder vermoeden. Zo werd het illegale vlees veilig naar de plaats van bestemming gebracht en mocht het geslachte dier met recht een zwart varken worden genoemd.

Chauffeur uit Clinge lust een paar pintjes teveel

De Rijkspolitie in Zeeuws-Vlaanderen volgde op 22 oktober 1956 de slingerende sporen van een vrachtwagenchauffeur, nadat zij die eerst aan had willen houden en deze doorreed. De Clingenaar die de vrachtauto bestuurde zat even later een kop koffie te drinken in een café. Daar vonden agenten hem doordat het spoor van de auto voor het café stopte en de 'camion' er geparkeerd stond.

Aangeschoven bij de chauffeur bleek die weliswaar koffie te drinken, maar het daar eerder op de dag niet bij gelaten te hebben. De inwoner van Clinge morste de meeste koffie op zijn broek terwijl hij de agenten te woord stond. Die rekenden de

chauffeur vervolgens in. De advocaat van de verdachte, Mr. Tichelman, verklaarde dat het in Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen traditie was elke transactie op de markt te bezegelen met een paar pintjes of een paar neutjes. De krant sprak van 'alcohol en verkeerde verdragen elkaar niet. Zij zijn als twee soorten chemicaliën, die bij vermenging bruisend uiteenspatten.' Er werd een maand rijontzegging en een maand onvoorwaardelijke celstaf door het openbaar ministerie geëist. De politierechter legde twee weken gevangenisstraf en acht maanden rijontzegging op.

Bron: ZB, Krantenbank Zeeland, Zeeuwsch Dagblad, 21 november 1956, pag. 2.



Een sportprijsvraag in 1958 met: een opmerkelijke hoofdprijs

In 1958 hield dagblad de Stem een prijsvraag over de Tour de France die dat jaar verreden werd. Dat ging er nog heel wat minder gecompliceerd aan toe dan tegenwoordig.

Nu moet je als deelnemer elke dag de renners die voorin de koers rijden goed raden. Destijds volstond het goed hebben van de winnaar en de eindtijd van de winnaar in de -320 kilometer lange!- slot-etappe van Dyon naar Parijs. Je zou als prijs iets verwachten in de trant van een wielerticot of racefiets, maar niets is minder waar. In een tijd dat - althans

door de fabrikanten - roken nog als een gezonde bezigheid werd beschouwd, was niet-roken de uitzondering op de regel. De winnaars van deze sportieve wielrenprijsvraag werden dan ook beloond, met sigaretten.

Heel veel sigaretten. Sloffen vol sigaretten. Een tafel vol met sloffen sigaretten, waarvan je jaren roken kon. Tegenwoordig zou je alleen voor deze prijs al een jaarinkomen aan belasting afdragen. De winnaars uit Hulst betoonden zich tevreden rokers, want zoals Nederland tien jaar later leren zou, 'dat zijn geen onruststokers.'



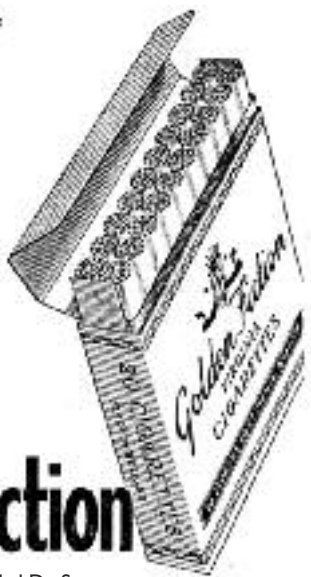
De winnaars van de Tour de France prijsvraag van 1958 uit Hulst steken vergenoegd hun hoofdprijs aan.
Foto: Jacqueline Midavaine, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 143332.

Een der hoofdprijzen in de
Tour de France-prijsvraag
van het Dagblad De Stem

onder ons
gezegd,
toch maar
liever.....

Golden Fiction

Bron: dagblad De Stem



Kieken op de vlierink | column Rinus Willemsen

Oe lange moej noe eigenlijk nieuwjaar wènsen? vraagt d'r iemand an me as ik in de wachtkaomer van de dokter zit. Ik kèn de man niet, mao die moet zeker wel uut de buurte komen. Ie spreekt teminsten de gewone taole van ons durp. Vroeger, gaot ie vèder, dan deeje dà 'èël de maond jannewaorie.

Jao, dat is best een probleem. Je stiert familie en kènnissen een kaorte. Mee een paor regels dr'op voo Kerstdag en nog een paor voo 't nieuwe jaor. Somtemets kommen d'r dan nog een paor krabbels bie om d'r toch een persôonlijk tintje an te geven. En dan je naome d'r onder. Kom je nu die zelde mènsen toch weer tegen, begin je dan wee opnieuw

mee je nieuwjaarspraotje?

't Is Kootje uut de polder. Noe 'èn 'k 't in de gaoten. En binst an 'k het docht, zei ik het ook. Ja, zô is dat mêestal met mii. Êerst kèn ik de mènsen nie en as ik ze dan erkèn, dan zegge kik udder naome bots 'ardop. Zonder d'r bie na te dienen. Mao soms zitte kik d'r ook wel 's neffest. Dat ei hie toch ook wel 's? Of nie soms? Oud worren ee?

Bie de dokter ruukt het altied nao pillen en poeiers. Ik kan 't eigenlijk nii zô percies zeggen 'oe de reuke is. Toch speciaol ee. Is judder dat ook wel 's opgevallen? As kind most 'k 's mee 'n kapotte knie nao de dokter. Gevallen op straote en m'n knie goeng mao

nii dichte. In 't sodaowaoter. Op m'n lienkse bêen staon. Mee m'n rechtse knie (gebogen bêen) in een pannetje mee lauw sodaowaoter. Nao 'n weke zei m'n moeder: Me gaon 's daomee nao de dokter. En van dien tied is die reuke van de wachtkaomer me biegebleven. Mao 't was nog vee èrger in die spreekkaomer. 't Leek wel as in 't zieken'uus. Ik ruuken 't nog in m'n gedachten. Maor ook mee nieuwjaarswaofeltjes bakken. Zô'n zoete weeïge lucht. Ons 'èël 'ruukende d'r nao. Wel twêe weken lange. Mao dat was noe gèen slechte reuke. Belange nao nii. Mao da kwam deu die smaoke van de dunne lichtheele waofeltjes allicht. Waofeltjes mee van die doenker

Rinus Willemsen uit Biervliet is een van de streektaalspecialisten in Zeeland. Speciaal voor deze krant klom hij in de pen.



bruune plekken d'r op. Dan most ik altied dienen an giraffes: ook heel mee doenkere plekken. Toch? Dat waofeliezder dat 'èn 'k nog. 't Eit 'n tiedje langst de trap hangen. Daornao is 't nao de vlierink ver'uust. 'n Vuuf'erte. Zô noemden ze dat toch vrocher? Mee twêe van die lange iesdere stangen d'r an. Wudder bakkende die op de kachel. Of liever in de kachel. Op 'n kook'aerd, mee 'n paor riengen d'r af. 't Was nie moeilijk, mao je most d'r toch 'andigheid in kriegen. De êeste waofeltjes waren toch nii altied de schôonste. 't Is 'n 'andelieng en ... 'n weet. Maor a je 't êên kêêr onder de knie ao, dan goeng 't vrekte vlug. Mao jao, da's mee alles zô, ee?

Nêê, bakken op 'n petroliestel, dao 'èn 'k gèen weet mêêr van. Oh jao, da moen 'k nog even zeggen. Wudder dejen 't beslag in 'n klein glimmeneerd immertje mee 'n blauw biesje. En dat immertje staot ook nog op de vlierink.

Jao, a je wat bewaort, dan ei je altied nog wa voo laoter, ee. Om an terug te dienen. En binst an 'k iere over zit te fantaseren, 'ôôre kik ze al ankommen. De dokter. Strekjes zegt ze z'n naome. Ko. En daonao bin 'k an de beurte.

Jan Vader (1875-1966) was in Zeeland beroemd als 'schrijver van het Walcherse volksleven'.

Hier volgt een fragment uit zijn verhaal 'Nieuwejaarsdunderdag', dat in 1965 in het 'Neerlands Volksleven' verscheen.

Een van de voornaamste jaarlijkse feestdagen voor de

De dag van de kaffers en boerentrienen

vroegere Walcherse landelijke bevolking was de eerste donderdag van het nieuwe jaar. Hij werd de 'Nieuwejaarsdunderdag' genoemd. (...) De oude Nieuwejaarsdunderdag was niet, gelijk de Liesjes-

dagen, een speciale feestdag voor de ondergeschikten. (...) Nee, de eerste donderdag van een pas begonnen jaar werd als een algemene feestdag voor de Walcherse bevolking beschouwd. De stedelingen vierden wel geen

feest en noemden deze dag ietwat minachtend 'de dag van de kaffers en boerentrienen'.

Iedereen op de Walcherse dorpen en van het platteland, die er de kans voor zag, trok naar de stad.

Enkel de landarbeiders, de achteruitgeschoven stumperds en niet-mee-tellenden, bleven achter. Grimmig of berustend, al naar eigen aard en aanleg, zagen zij de algemene uittocht aan. Zij, die steewaarts trokken, dachten geen ogenblik aan deze armen, die toch óók mensen en naar Gods beeld geschapen waren. Men was dat immers gewend. Wat hadden dié te feesten!

Muurreclame in Meelstraat Zierikzee

Wie ooit tijdens een stadswandeling in Zierikzee door de Meelstraat is gelopen zal vast wel de belettering op de gevel van het pand Meelstraat 29 hebben opgemerkt. Dit pand was van 1900-1918 in gebruik bij drankenhandel Firma W.P. van Pagé & Co. voorheen M.F.C. de Kater. Via overdekte achtertuinen was de zaak verbonden met het pand Poststraat 32.



De restanten van muurreclame in de Meelstraat Zierikzee | Foto's Toon Franken.

Willem Pieter van Pagé junior en Hendrikus Lambertus Wijnne, beide kooplieden wonende te Zierikzee richtten op 29 september 1900 bij onderhandse akte een vennootschap op onder de naam firma Van Pagé & Co. voorheen M.F.C. (Matthias Frederik Cornelis) de Kater, te starten op 1 oktober 1900 aan de Poststraat B 29 in Zierikzee. Van Pagé adverteert in de Zierikzeesche Nieuwsbode van 5 juli 1900 als hoofdagente voor Zierikzee van de Nederlandsche Bronwaterfabriek Bosch & Co. te Amsterdam en als leverancier van 'kunst Haarlemmer Staalwater, Victoriawater, Apollinaris, Emser water, Bitterwateren'.

Het bedrijf afficheerde zich in de Zierikzeesche Nieuwsbode van 8 augustus 1901 als handel in wijnen, gedistilleerd, likeuren, bieren, azijn, stout (een biersoort), bron- en medicinale wateren, limonadesiroopen en kogelflesschen enzovoort. Van Pagé was

tevens hoofdagente van de Heineken's Bierbrouwerij, Rotterdam-Amsterdam en Van Vollenhoven's Brouwerij Dordrecht. Het bedrijf bleek niet alleen in drank te handelen, want in de Zierikzeesche Nieuwsbode van 3 maart 1904 verscheen een advertentie met de volgende tekst: 'Voorhanden: beste Engelse Antraciet, Cokes, Turf, Engelse Kolen en Ruhr- of Kachelkolen. Aanbevelend, W.P. van Pagé & Co., Poststraat B 29'. Laten we met al deze kennis eens kijken of we de belettering op het pakhuis in de Meelstraat 29, in feite de achterzijde van het kantoor van Pagé aan de Poststraat B 29 (het huidige huisnummer 32), kunnen ontcijferen. Een lastige klus, want er is hier sprake van drie muurreclames door elkaar heen, vooral aan de linkerzijde moeilijk leesbaar. Toch ga ik een poging doen.

Helemaal bovenaan de tekst: 'Bergplaats voor wijn', daaronder 'Gedistilleerd...enz. van..



Op de linkerkant van de muur zie ik staan 'Gegarandeerd zuivere bronwateren der Nederlandsche Bronwaterfabriek Bosch & Co. Amsterdam, onder controle van agentschap voor Schouwen-Duiveland W.P. van Pagé'.

Op een foto uit 1975, in de beeldbank van ZB Bibliotheek van Zeeland is links tevens nog de volgende tekst duidelijk zichtbaar: 'Drachenquelle natuurbronwater bovenmate heilzaam, smakelijk en welda(dig) voor de krachtige en zwakke...' De NV Drachenquelle (Drakenbron) te Rotterdam werd opgericht te Rotterdam op 31 oktober 1903. Op de muur rechts zien we fragmenten van teksten: Grand Prix de Paris 1889 Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij Amsterdam-Rotterdam hoofdagente op Schouwen-Duiveland W.P. van Pagé voorheen firma M.F.C. de Kater) en helemaal onderaan: ..behaald.

Willem Pieter van Pagé verkocht zijn zaak in wijnen, minerale bronwateren en brandstoffen op 22 mei 1918 aan ene J. Luijk. De letters die herinneren aan W.P. van Pagé zijn echter na 100 jaar, zij het met enige moeite, nog steeds zichtbaar op de muur aan de Meelstraat 29 in Zierikzee.

Een bijdrage van Toon Franken, Zeeuws Archief

Bronnen:

- Tekens aan de wand. Geschilderde muurreclames in Nederland (Rotterdam 2012), p.168
- ZB Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Krantenbank Zeeland, Zierikzeesche Nieuwsbode, 5 juli 1900, 8 augustus 1901, 3 maart 1904, 22 mei 1918
- Zeeuws Archief, Archief Arrondissementsrechtbank Zierikzee, inv.nr. 475, p.82, vennootschapsakte ingeschreven ter griffie van de rechtbank op 29 september 1900.

Wènse voor het nieuwe jaor

2019 is inmiddels begonnen en veel Zeeuwen hebben elkaar een gelukkig nieuwjaar gewenst. Dat gebeurt niet overal in de provincie op dezelfde wijze. De Stichting Nederlandse Dialecten (SND) deed daar enkele jaren geleden onderzoek naar. In de Zeeuwse woordenbank kun je al die verschillen terug vinden.

Bij de jaarwisseling wordt door de katholieken in Zeeuws-Vlaanderen een *zaolig nieuwjaor gewènst*, terwijl de protestanten daar, in het Land van Axel, op de Zeeuwse eilanden en Goeree-Overflakkee elkaar een *gelukkig nieuwjaor, vee 'eil en zegen, (vee) zegen en gezond'eid*, of *vee zegen en aol da wènselijk is* toewensen. Van de andere zijde wordt dat veelal beantwoord met:

van 't zel(f)de of van 's glieke. In de kuststreek van Zeeuws-Vlaanderen werd ook wel 'n *gelukkig nieuwjaor en da je nog lank mag leven en gezond mag zien* gewenst, waarop dan als antwoord kwam: *ôôk zô'n poeier!*

Het *nieuwjaerwensen* was tot de Tweede Wereldoorlog nog een algemene traditie in Zeeland. Kinderen kwamen aan de deur en vroegen meestal in de vorm van een versje om een *nieuwjaerscentje* of *nieuwjaersgeld*. In het Land van Axel kwamen behalve kinderen ook wel oude vrouwtjes langs de deur. Daar werd onder meer gezongen: *'k Wèns je vee zegen in 't nieuwe jaoren vee gezonde daogen in 't jaor da je lank mag leven, zoalig mag sterven, 't Koninkrijk en d'n 'emle mag èrven*. In het Land van Hulst kende men onder meer *Nieuw jaorke zoete ons verken ei vier voeten, vier voeten en een steert is da nog gêên oortje*

weerd? 't Ei zô lang in 't kotje setaon, tot z'n voetje 't vel afgaon, en 't Sjeske èd 't dôôd gedaon, mee z'n 'oute klompkes aon. In Bruinisse werd het volgende versje gezongen: *'k Wens je vee zegen in 't nieuwe jaer onze poes verbrandt z'n 'aer van achter an z'n kluvertjes, vrouwe, gee m'n 'n stuvertje, van voren an z'n 'artje, vrouwe, gee m'n 'n kwartje*. In Zuid-Beveland werd gezongen *ik zat 's in m'n schuutje, ik gooide mie een kluutje, 'k riep: o spaer, o spaer, mergenochtend is 't nieuwe jaer 't ouwe jaer uut, 't nieue jaer in, m'n bozze staet open, steekt er wat in. Tot slot de Walcherse versie, dat een mengeling van standaardtaal en dialect laat zien: A spa, a spa, overmorge is 't nieuwe jaer nieuwe jaer in, ouwe jaer uut, neem er een busje en steekt er wat in, steek er 'n gouwe dukaatje in. Morge komt je vrijer en as je vrijer morge nie komt, dan komt Jakob Janse, die zal op de viole spele, die za je lere danse*.



Nieuwjaarskaart, prentbriefkaart firma F. den Boer, ca. 1900.
Bron: ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 31298.

◀ Nieuwjaarskaart, prentbriefkaart firma F. den Boer, ca. 1900.
Bron: ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 31309.



Commissaris van de Koningin jonkv.



Nieuwjaarskaart, prentbriefkaart P. Daniëlse, ca. 1900 | Bron: ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 31326.



Heer A.F.C. de Casembroot en zijn vrouw geven hun nieuwjaarsreceptie in het Provinciehuis, 4 januari 1964.
Fotoarchief PZC, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 141311.



Nieuwjaarswens van Maria C. de Waal (oud negen jaar) uit Kamperland aan Willem W. de Neve (medicijn-, heel- en vroedmeester) en zijn 'echtviendin' (mogelijk) Sara Jacoba Vermeulen, 1 januari 1828.
Bron: ZB, Beeldbank Zeeland, Pla 308 A1.

Koken met Stadstuin Goes

Stadstuin Goes is een echte 'samentuin'. Een flinke moestuin waar mensen bij elkaar komen om samen groente en fruit te telen. Iedereen is welkom, ook voor een gezellig praatje met bakje koffie of thee. Het tuinieren gebeurt op ecologische basis, dat wil zeggen: met oog voor natuurlijke processen en met respect voor plant en dier. Lezers van Zeeuws Weerzien krijgen een exclusief kijkje in de seizoenskeuken!



Stadstuin Goes is een project van SMWO (Stichting Maatschappelijk werk en Welzijn Oosterschelderegio), gelegen aan het Stationspark in Goes-Zuid. Meer info : www.stadstuingoes.nl

De eerste maanden van het jaar is een goed moment om pastinaak te oogsten. Voor wie de pastinaak niet kent: het is een wortelgroente die eruitziet als een witte winterwortel. Wat smaak betreft kan pastinaak met knolselderij worden vergeleken, maar dan wat zoeter. En handig in gebruik: niet te groot voor een klein gezin, makkelijk te schillen



Stadstuinier Marianne Maat bezig met het oogsten van pastinaak | Foto: Marjo Griep

Pastinaak: een groente om niet te vergeten

met een dunschiller. Pastinaak wordt veel gebruikt in winterse gerechten zoals soepen, stampotten en stoofschotels.

Het wordt wel eens een 'vergeten groente' genoemd. Maar tegenwoordig is hij weer makkelijk te vinden. Natuurlijk in de Stads-

tuin Goes. En wie gaat voor gemak, kan in bijna elke supermarkt schoongemaakte pastinaak kopen.

Romige pastinaaksoep

Nodig:
500 g pastinaak
1 appel (jonagold/elstar)
1 ui
1 teen knoflook
1 liter groentebouillon (van 2 tabletten)
scheutje (olijf)olie
100 ml room
peper en zout

Bereiding:
Snipper de ui en de knoflook. Schil de pastinaak en snij in stukken. Schil de appel, verwijder het klokhuis en snij in stukjes. Verhit de olie en stoof de ui, pastinaak en de knoflook ongeveer vijf minuten op een laag vuur. Voeg bouillon, room en appel toe. Doe een deksel op de pan en laat ongeveer 20 minuten sudderen. Pureer de soep met een staafmixer of in een keukenmachine. Breng op smaak met peper en zout.

Variaties:
vervang de appel door een peer of vervang de room door kokosmelk.

Inspiratie voor creatieve handen

Wat is er in deze donkere wintermaanden leuker dan het maken van een mooi handwerk? Wij helpen u graag aan nieuwe ideeën.

De Zeeuwse knop of knoop is misschien wel het bekendste onderdeel uit de Zeeuwse dracht. Mannen gebruiken de grote gouden halsknopen om hun boezeroen mee te sluiten. Zilveren exemplaren worden voor allerlei toepassingen gebruikt: als sluiting van het hemdrok van mannen, als broche bij vrouwen of - ook in het goud - op mutsenpelden. In Museum Veere is een borduurpatroon van de Zeeuwse knoop

te verkrijgen, een exclusief ontwerp van Sylvia van Dam Merrett. Het patroon kan voor diverse doeleinden worden gebruikt: als versiering van een (thee)doek, op de klep van een handtasje of als schilderijtje aan

Voor meer informatie: Museum Veere, Kaai 25, 4351 AA Veere. Tot 29 maart geopend in het weekend en tijdens schoolvakanties van 13:00 tot 17:00 uur.

Speldenkussen

Zeeuwse knoop

de wand. U kunt er ook een speldenkussen mee maken. Origineel én handig!

Het patroon is los in de museumwinkel te koop voor € 4,50, het speldenkussen is ook als compleet handwerkpakket verkrijgbaar voor € 12,95.

Zie ook www.museumveere.nl. U kunt ook een email sturen aan museum@museumveere.nl, met het verzoek de bestelling aan u op te sturen. U betaalt dan wel extra voor verzendkosten.



Gelukkig, nieuwjaar



ramon



Wat weet u er nog van?

Wilt u reageren op een artikel uit deze krant? Stuur uw reactie naar weerzien@feestvanherkenning.info. Wilt u niet dat uw naam in de krant wordt geplaatst, zet dit er dan duidelijk bij.

Uit de reacties op het vorige nummer:

“Leuk om mee te kunnen doen aan de prijsvraag over het nostalgische koenkelliedje. Ik kan me nog goed herinneren dat wij - broer en 2 zussen - les kregen in het koenkelen van mijn vader. Een leeg conservenblik, bespannen met een varkensblaas met een stokje middenin, was ons muziekinstrument. Dan moesten we eerst in onze handen spugen en daarna op en neer gaan met het stokje. Wij mochten alleen koenkelen bij de burens en oma en opa (dus niet langs de deuren!). Succes met jullie krantje, heb het helemaal gelezen!”
J.M.L. Remijn

“De illustratie van DankerJan Oreel op de voorpagina van de krant betreft het huis en slagerij van onze grootouders. We kwamen daar vaak op bezoek. Opoe en opa Boone woonden boven de winkel en voor ons was het een feest om een bal van de ene kant van de kamer naar de andere kant te laten rollen omdat de vloeren van de huizen helemaal scheef waren. Vaak sprongen we als kwajongens over de balken in de gracht naar de overkant. Op de hoek woonde daar bakker Strik, van hem kregen we altijd boluspruum.”
Jan Louwerse

“Wij krijgen veel positieve reacties op de krant. Erg leuk wat de herkenning oproept. Zo was er een mevrouw geboren in Groede, die op een foto het huis en de straat waar ze opgroeide tegenkwam. We hebben hierna uitgebreid zitten praten over wat zich er allemaal afspeelde. Veel succes, we zien uit naar de volgende krant.”
Eline van Mourik, welzijnsmedewerker

“Op de foto van een Bevelands paar in de trein, is niet een echtpaar afgebeeld. De man naast de vrouw in Zuid-Bevelandse dracht is in ieder geval niet haar partner, maar de heer L. Koole (geboren in Koudekerke) die in de Vlasmarkt in Middelburg een winkel in bloembollen, groentenzaden en tuingereedschap dreef. Tegenover hem zit zijn vrouw tante Saar Lijnse (geboren in Ritthem). Zij reisden regelmatig naar hun studerende zoon Willem (Wim) Koole (theologie, later bekend van radio en tv), of naar Wageningen waar een andere zoon studeerde.”
Bram Lampert en Tannie Lampert-Koole

Aangespoeld op het strand

Carolijn Visser (1956) reist en schrijft. Ze groeide op in Middelburg. Inmiddels heeft ze zo'n twintig boeken geschreven over haar ervaringen en avonturen in landen als China, Vietnam en Nicaragua. Vorig jaar was ze terug in Zeeland om het boek 'Zeeuws geluk' te schrijven over het leven in verpleeghuizen. Dat verblijf aan de Zeeuwse kust leverde ook herinneringen aan haar eigen jeugd op.



Hieronder volgt een fragment uit het boek 'Zeeuws geluk', waarin Carolijn Visser het VEBENABOS bij Vlissingen herontdekt.

Omdat de wind was opgestoken fietste ik over het beschutte duinfietspad via Dishoek terug naar Middelburg. Ik ontweek een Duits echtpaar dat hun kind leerde fietsen. 'Rechts! Rechts anhalten', riep de moeder naar het zwabberende jongetje. Borden naast het pad verwezen naar strandtenten aan de andere kant van het duin: Neptunus, De Zeeuwse Riviera, de Boomerang. Cocktails, witte wijn, vele soorten bier en een uitgebreid

menu, gokte ik. Waar moest ik afslaan naar Middelburg? Of was ik al te ver? VEBENABOS stond er op een bord. Ik trapte op mijn rem. Dat was dus hier! Ik was er nooit meer terug geweest.

Het vakantiepark was vrij toegankelijk. De witgeschilderde woningen werden omringd door tuinen van zand waarin helm en lijsterbes groeide. Elk huis had een terras, beschut door taaie struiken. Ze waren genummerd maar heetten soms ook de Zeemeeuw, de Strandjutter of Winterkoninkje. Een enkel was zeer ingrijpend verbouwd en telde twee verdiepingen, andere waren onaangeroerd en straalden nog steeds de eenvoud van de jaren vijftig uit. Ik belde mijn oudste broer. 'Wat was de naam

ook alweer van ons huisje in het Vebenabos?' Hij kon het zich niet meer herinneren. Eén jaar was ik toen we hier kwamen wonen.

Toch wist ik precies hoe het moest zijn geweest. Mijn ouders en mijn broer hadden er zo vaak over verteld. Het was winter en we waren de enige bewoners. Eigenlijk moest het park in het najaar worden gesloten, maar vanwege de woningnood (...) was aan mijn ouders een speciale dispensatie verleend. We stookten het huisje warm met een potkachel. Daarvoor juttten mijn vader en mijn broer hout op het strand. Een keer werden ze door een politieman staande gehouden, want dat mocht zomaar niet. 's Nachts droegen we dikke flanellen pyjama's die mijn

moeder op haar trapnaaimachine had gemaakt. Als je goed luisterde hoorde je in de verte de golven van de zee. We waren pioniers.

In mijn verbeelding waren we aangespoeld op het strand. Daarna klommen we over de duinen en namen we onze intrek in het sprookjesachtige Vebenabos. (...) De naam van het park spraken we uit als Va Bena Bos, dat klonk romantisch. Pas veel later kwam ik erachter dat het de afkorting betrof voor Vereniging tot Bevordering van de Nederlandsche Aardappelhandel. Die organisatie had kort na de oorlog de bouw van dit eerste Walcherse vakantiepark gefinancierd.
Fragment uit: Carolijn Visser, Zeeuws Geluk, Uitgeverij Atlas Contact



Carolijn Visser | Foto's Dirk-Jan Gjeltema.

Op het pluche... 25 jaar lang

De uitdrukking 'op het pluche zitten' wordt doorgaans gebruikt voor bestuurders die niet graag afstand doen van hun machtspositie. De uitdrukking slaat terug op de tijd dat regeerders op kussens zaten, waarop het wapen van de Republiek was afgebeeld.

Je kunt het je, door de wijzigende coalities in de gemeenteraad, tegenwoordig amper meer voorstellen, maar in het naoorlogse Zeeland waren er nog wethouders die meerdere colleges uitzaten. Zo ook de uit Stavenisse afkomstige C.J. Moerland (PvdA) die in januari 1979 gehuldigd werd omdat hij al 25 jaar wethouder was. Van burgemeester Baerends ontving hij voor dit

zilveren jubileum een speciale ring met het gemeentewapen van Tholen. In de politiek is 25 jaar een ontzettend lange tijd, maar Moerland grossierde ook daarbuiten in zilveren jubilea. Zo was hij ook 25 jaar voorzitter van de kleuterschool in Stavenisse, en 25 jaar bestuurslid van de lokale afdeling van het Groene Kruis. Alsof dat nog niet genoeg was verrichtte hij ook nog vrijwilligerswerk als bestuurslid van de stichting verpleeg- en rusthuizen, was hij gezworene van het waterschap Tholen en dagelijks bestuurslid van de sociale werkplaats Betho en de vleeskeuringsdienst benoorden Westerschelde. Moerland mag daarom een ware kenner van het pluche worden genoemd.





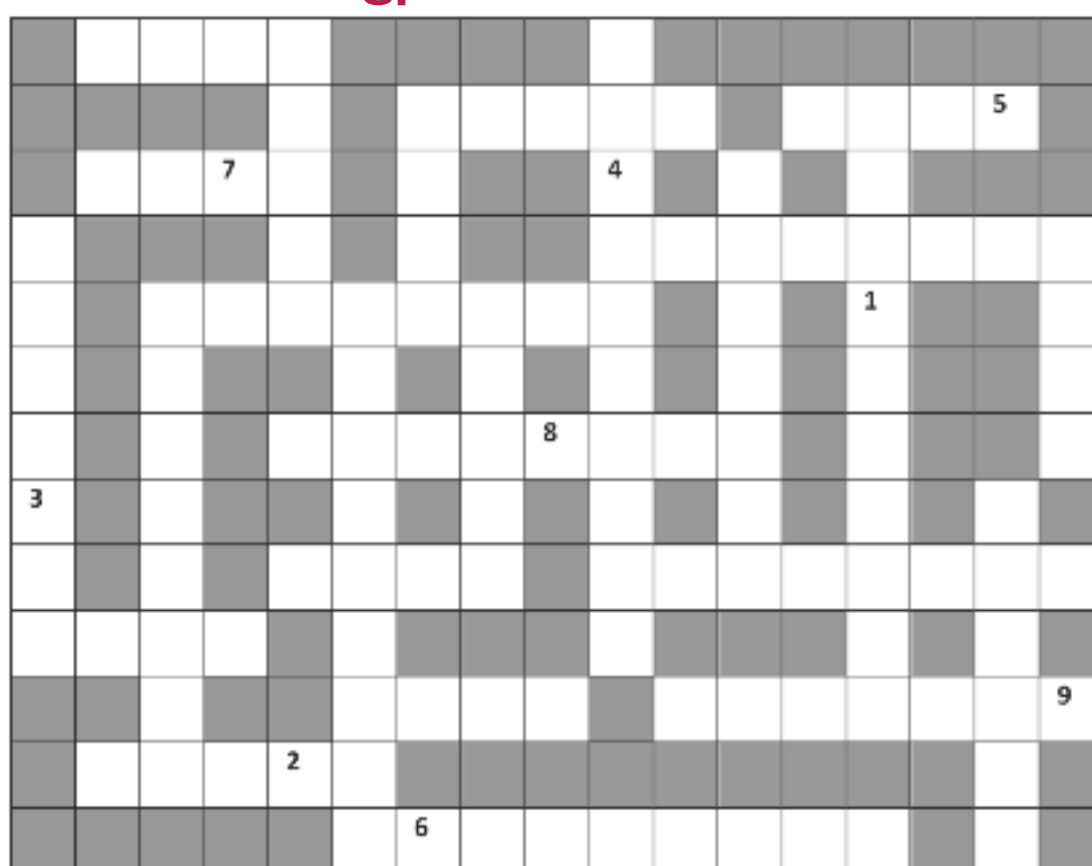
Prijsvraag

Stuur uw oplossing inclusief uw adresgegevens vóór 1 maart op naar weerzien@feestvanherkenning.info of naar Postbus 33, 4350 AA Veere. Onder de goede inzenders verloten wij een exemplaar van het boek 'Een Zeeuwse zeeschilder',

een prachtige verzameling schilderijen en prenten van de Middelburgse kunstenaar Engel Hoogerheyden (1740-1807). Deze prijs is ter beschikking gesteld door het Zeeuws Archief. De prijswinnaar krijgt het boek thuisgestuurd.



Legpuzzel Zeeland © Louis Kesteloo



Plaats onderstaande 25 Zeeuwse plaatsnamen zodanig in het diagram dat een kloppend kruiswoordraadsel ontstaat. De letters uit de vakjes 1 tot en met 9 vormen een woord dat kenmerkend is voor 'Zeeuws Weerzien'.

Axel
Bath
Eede
Goes
Hoek
Kats
Spui
Zijpe
Hulst

Nisse
Sluis
Veere
Tholen
Absdale
Domburg
Renesse
Borssele
Breskens

Buttinge
Geersdijk
Koewacht
Nieuwdorp
Terneuzen
Biggekerke
Oosterland

Souburg ontvangt glas van Nieuwer Amstel



Ramen in de Wilhelminastraat in Oost-Souburg hebben het onder invloed van het water begeven en zijn met planken dichtgespijkerd | Foto 1945, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 154003.

Hoewel de oorlog in december 1946 alweer langer dan twee jaar eerder eindigde voor de Walchenaren, maakte dat nog geen einde aan de schaarste. Zo was het moeilijk om kapotte ramen te vervangen. Tot dan toe werden de kapotte ramen met hout dichtgetimmerd. Het Zeeuwsch Dagblad van 12 december 1946 meldde dat de Souburgers van de burgerij van Nieuwer Amstel niet minder dan 1.200 m² glas ontvingen. Dat arriveerde in vijf vrachtwagens en een verhuiswagen en was al op maat gesneden voor de

ontvangers. Dertien schilders en vijf timmerlieden uit Amsterdam zorgden voor plaatsing daarvan. De werklieden werden ondergebracht in het barakkenkamp op het voormalige vliegveld. Eerst werd het Marnixplein in West-Souburg afgewerkt. Daarnaast ontvingen de Souburgers een bedrag van zestienduizend gulden. Dit werd mogelijk gemaakt door de door pater de Greve ingezette ruiten-troef actie. Ook andere Walcherse dorpen werden door de Amsterdamse burgerij van glas voorzien.

Oprollen grote coupure zwendel via Goes-Groede

Om de geringe hoeveelheid vlees na de oorlog op een eerlijke wijze onder de bevolking te distribueren werd nog lange tijd met een bonkaartensysteem gewerkt. Dat was goede handel, maar er werd ook misbruik van gemaakt. Onderzoek in september 1947 wees namelijk uit dat elf bonnen, goed voor elfhonderd rantsoenen door de Goese slager S. waren ingeleverd, maar deze verklaarde ze te hebben geruild met iemand uit dezelfde stad. Deze persoon verklaarde twintig bonnen te hebben gekocht waarvan hij er veertien bij slager S. had geruild. Hij zei nooit te

hebben geweten dat de coupures vals waren. Aan de hand van zijn verklaring kon de politie de verkoper opsporen. De verkoper kwam uit Middelburg had 65 bonnen van honderd rantsoenen gekocht van de landarbeider J.S. uit Groede. Hij verklaarde desgevraagd rond de vierhonderd valse bonkaarten te hebben verkocht. Hij dreef deze handel in commissie met een Belg uit Moerbeke. Daarvoor ontving hij vijf gulden commissie per bon. Alle handelaren kregen geldboetes en voorwaardelijke straffen, maar de Groede-naar kreeg drie maanden celstraf.



Bonkaarten voor de distributie van vlees uit verschillende perioden, ca. 1940-1945. | Bron: collectie Museum Rotterdam 1940-1945, inv.nr. 10711 28-39.

Weer even thuis

Weer even thuis is een wekelijkse rubriek in de PZC, waarin mensen terugblikken op hun jeugd. Ze staan altijd voor de deur van het huis waar ze opgroeiden.

Opeens stond vader voor de deur ▶

Jan Buijs staat weer even voor zijn thuis in Oost-Souburg, in de Willem-Alexanderstraat. Net na de oorlog was het nog de Wilhelminastraat. Nee, dit is niet zijn geboortehuis. Vader Jan Buijs was bij de marine, hij woonde met zijn vrouw in Den Helder. Toen in 1940 de oorlog op uitbreken stond, was zij zwanger. Jan Buijs vertelt: „Mijn vader zat op de vloot en moest naar Engeland uitwijken. Mijn moeder gaf hij de raad naar haar ouders in Middelburg te gaan, want Den Helder kon gebombardeerd worden. Ze liep op alledag en ging eerst nog even langs bij een oom en tante in Zeist. Daar ben ik op 1 juli 1940 in het ziekenhuis geboren. Ik ben naar mijn vader genoemd, Jan. Ze wist niet zeker of mijn vader terug zou komen. Op deze manier had ze toch een Jan.” Moeder en haar zoons kregen de woning in Oost-Souburg toegewezen. Al die oorlogsjaren was het niet duidelijk, of vader Buijs nog in leven was. „De oorlog, die onzekerheid heeft een enorme impact op mijn moeder gehad. Opeens, dat weet ik heel goed, stond hij voor de deur. Jan, Jan, Jan, riep mijn moeder en ze vloog hem om de hals. Ik riep ook Jan, Jan Jan en werd meteen op mijn vingers getikt: het is je vader.” Bron: PZC 15 september 2018 | foto Ruben Oreeel.



◀ Lakens moesten op de bleek

Het Goese Sas, een jeugd aan het kanaal naar Goes. We staan voor de oude woning van dijkbaas Van Oost. Tonny Vercouteren-van Oost en haar broer Hans van Oost halen herinneringen op. Hans: „In droge zomers werd er met paard en wagen een tank water gebracht uit de Wilhelminapolder. Van twee lange steigerplanken werd een goot gemaakt, die met pek werd dicht gesmeerd. Daarover stroomde het water onder ons huis door naar de waterput.” Vader Van Oost maakte zelf een waterleidingsysteem in huis, met een reservoir op zolder. Hans had om de dag pompdienst: een kwartier lang zwengelen aan de hendel in de hoek van de keuken. De jongens moesten de kippen voeren en hout en kolen halen uit de schuur in de tuin. De meisjes stopten sokken en deden de was. „Met de hand”, zegt Tonny, „elke zaterdag de was van tien personen. Lakens moesten op de bleek worden gelegd, door het stijfjel gehaald en op onze droogzolder opgehangen.” Zwembad Het Sas, in het kanaal pal voor hun deur, was een attractie voor de hele streek. Waterpoloteam De Ganze, waarin Hans ruim 25 jaar meedraaide, was succesvol op landelijk niveau. Ze herinneren zich het pierenbadje, kinderen die leerden zwemmen met blikken bussen op hun rug.

Bron: PZC 17 februari 2018 | foto Mechteld Jansen.

Het frietkot dreef voorbij ▶

Een dienstwoning aan de veerhaven van Perkpolder. Lenny Kammoun-Mast had er een onbezorgde jeugd. Jarenlang zag Lenny Kammoun-Mast de auto's de boot op- en afrijden op de veerhaven van Perkpolder. Vader Mast werd daar in 1940 benoemd tot agent van de P.S.D. - de Provinciale Stoomboot Diensten - op de Westerschelde. Hij kreeg er een nieuwe dienstwoning voor zijn gezin. Daar werd Lenny geboren, eind 1944. „Op onze meidenkamer hoorde je om half vijf 's ochtends de vrachtwagens optrekken. Als het flink hoog water was zag je altijd mensen van de boot komen, die medepassagiers op hun rug namen omdat die anders natte voeten zouden halen. Bij mistig weer liep mijn vader met de misthoorn naar het water, zodat de veerboot kon horen waar de fuik was. Die misthoorn was een kastje met een slinger, het maakte een loeiend geluid.” „Met de watersnood van 1953 zag ik een frietkot voorbij drijven, dat was wel even schrikken. Als kind besepte je niet hoe erg het was, we moesten er eigenlijk om lachen. De poes lag bij mijn moeder en zussen in bed, van bangigheid deed ze haar behoefte. Ook dat vonden we heel grappig. Later begreep ik dat het water niet nog een kwartier langer had mogen stijgen, want dan waren we allemaal verdronken.”



Bron: PZC 2 september 2017 | foto Camile Schelstraete.

Herinnerings- koffer: 'Feest'



Het spelen van Slabberjan in het wijkcentrum in Sint Laurens, 16 september 1986.
Foto: Wim Helm, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 31227.

Stichting Feest van Herkenning presenteert koffers gevuld met bekende en minder bekende voorwerpen uit Zeeland. De voorwerpen roepen herinneringen op aan vroeger.

Slabberjan, gezelschapsspel voor de hele familie

Vroeger werd tijdens lange winteravonden graag een potje Slabberjan gespeeld. De hele familie deed mee. Het spel is vooral bekend op Walcheren maar wordt ook elders in Zeeland gespeeld. De precieze herkomst is niet bekend. Sommigen zeggen dat het spel is bedacht door de achttiende-eeuwse Jan Slabber uit Westkapelle en zou zijn afgeleid van het spreekwoord: 'Zijn slabber ergens in steken' (zich ergens mee bemoeien): Hoe speelt u het spel?



De acht matadores van het Slabberjanspel, v.l.n.r. en b.n.o.: Jan Rit, Herberg, Smoel, Poesje, Pispot, Vogel, Wittebrood, Kap-af. | Foto: Johan Francke, 2003.

SAMEN HERINNEREN - EEN FEEST VAN HERKENNING

Hoe ouder we worden, hoe meer herinneringen we hebben. Dit kunnen mooie, grappige of ontroerende anekdotes zijn, soms ver weggestopt of juist nog helder voor de geest. Het samen delen van verhalen over vroeger en het uitwisselen van dierbare 'souvenirs' met leeftijdgenoten geeft positieve energie.

Stichting Feest van Herkenning organiseert daarom bijeenkomsten waarbij het delen van herinneringen centraal staat. Dit gebeurt aan de hand van themakoffers: verzamelingen van attributen, veelal afkomstig uit Zeeuwse musea, die verwijzen naar een bepaald thema of tijdperiode. Vrijwilligers presenteren de voorwerpen en gaan met de aanwezigen hierover in gesprek bij een gezellig kopje koffie of thee.

BOEK EEN BIJEENKOMST

Nieuwsgierig geworden? Wij komen graag naar u toe om een kofferpresentatie te verzorgen. Dit doen wij voor groepen van maximaal 20 personen, bijvoorbeeld in zorginstellingen, huiskamerprojecten, wooncomplexen etc.

De kosten bedragen € 40,- per presentatie, die wordt gegeven door twee van onze ervaren vrijwilligers. Thema's zijn bijvoorbeeld de winkel van Sinkel, huishoudelijk leven, naar school, het Oranjehuis en nog veel meer.

U kunt hiervoor contact opnemen met Sylvia van Dam Merrett via secretariaat@feestvanherkenning.info.

Lees meer over onze activiteiten op www.feestvanherkenning.info.



ZEEUWS WEERZIEN

Wat ziet mijn oog passeren?
Een stoet van edele Heren, die gracelijk spanceren.
Een stoet van edele Vrouwen, schoon als mijns lands landouwen.
Een paard, een boer,
Een ouwe moer,
Het ziet maar toe en groet: Bonjour! Bonjour!
Bonjour! Bonjour! Bonjour! Bonjour!

Wat ziet mijn oog gebeuren?
Een wemeling van kleuren, een sparteling van humeuren.
De wereld is een carroussel, het leven is een beeldenspel
En 't speelt toujours
Weet van amour,
Ik zie 't maar aan en groet: Bonjour! Bonjour!
Bonjour! Bonjour! Bonjour! Bonjour!

Wat wordt mijn oog geschonken?
Een duizendvoudig vonken, het maakt me straks nog dronken!
Een kind, een fiets, een hond, een vent, twintig passanten voor een cent,
Ik heb mijn jour
En toer op toer
Hef ik het glas en groet geroerd: Bonjour! Bonjour!
Bonjour! Bonjour! Bonjour! Bonjour!

Bonjour Mijnheer, Bonjour Mevrouw,
Bonjour Caljouw, de Paauw, Cysouw
En Passenier en Bommeljé, de Ligny, Bimmel en Corrée,
Bonjour l'ami, Bonjour l'aimée,
Ik ga zo dadelijk met je mee,
Met Minderhoud en Jan Caland,
Met al de bruine meiden van mijn land
- Zwart zien haar ogen en astrant! -
Bonjour passanten allemaal,
Bonjour ons allen, zoekers naar de Graal!
Bonjour, Bonjour, komt aan mijn borst,
Want onverzadelijk is mijn dorst!
Bonjour, Bonjour, komt allen hier,
Ik drink den mens, als was hij bier!
Bonjour, Bonjour, ik groet U zéér.

En altijd lust ik U nog méér,
Want geen van U, dien ik niet ken,
Want geen van U, dien ik niet bén!
'Ik' is de eerste naam van iedereen,
Daarom gaat Uwer zonder mij niet één.
Daarom, diep in de gronden van ons bloed
Suist almaar dóór mijn groet, mijn groet -
Daarom is 't zo oneindig goed
Het glas te heffen toer op toer
En zeg ik U mijn groet: Bonjour!

Bonjour! Bonjour! Bonjour! Bonjour!
Bonjour! Bonjour! Bonjour! Bonjour!

Rijm van J.C. van Schagen
(Vlissingen 1891 - Deventer 1985)

